

PORIN KIRKKO SANOMAT

Porin seurakuntalehti 2 — 1988

Ryhmäkirje

Ketkä kaikki polkevat riksaa kävelykadulla 14. toukokuuta?

PULAPÄIVÄNÄ RIKSALLA KÄVELYKATUA

"Arvoisa johtaja! Olemme pulassa, ellemme saa apuamme, ja vielä enemmän PULassa, jos saamme sen. Samaa PULaa kanssamme toivomme Teidänkin joutuvan."

Näin aloittavat kirjeensä Porin seurakuntien nuorisokeskuksen johtaja Pertti Hannus ja pastori Matti Vuolanne. Kirjeet ovat saaneet monet porilaiset yritykset. Porissa vietetään PULAPÄIVÄÄ lauantaina

14. toukokuuta mm. siten, että aasialaisella polkupyöräriksalla ajetaan kävelykatua edestakaisin. Riksaa polkevat porilaiset merkkihenkilöt. Yrityksille on tarjottu mainostilaa riksasta.

Parhailleen on käynnissä valtakunnallinen PULA-tapahtuma, jonka kautta kerätään rahaa Aasian ja Afrikan kirkkojen rakentamiseen. PULAn merkeissä oli esimerkiksi Porin Päivän aikaan orjahuutokauppa, jossa "myytiin" mm. kaupunginjohtaja.

Ja PULA jatkuu. Nimittäin kevään alkajaisiksi Suomen Lähetysseura, jonka tempauksesta on kyse, haastoi Rautman ja Porin kilpaan siitä, kumpi kaupunki tuo PULA-tapahtumaa värikkäämmällä esillä. Kilpailun ylituomarina on maaherra Pirkko Työläjärvi. Hän ratkaisee, kumpi kaupunki onnistuu PULAhtelemaan sukkulammin.

Pulapäivä tarkoittaa setsवानan kielellä sadetta ja siunausta, kaikkea hyvää.

Eija Mäkinen

Reija Nordström

Ensimmäiset naispappimme

Arkkipöytä John Vikström toimittaa papiksivuhkimisen Turun tuomiokirkossa sunnuntaina 29. toukokuuta klo 10 alkavan jumalanpalveluksen yhteydessä. Papiksi vihitään myös porilaiset lehtorit **Reija Nordström** ja **Eija Mäkinen**.

Reija Nordström on ollut Länsi-Porin seurakunnan lehtorina vuodesta 1983. Hänen virkanimikkeensä

muuttuu kesäkuun alussa viralliseksi apulaiseksi, mikä on yksi pappien virkanimikkeistä.

Eija Mäkinen on ollut kehitysvammaislehtorina vuodesta 1984. Hänen virkaapaikkanaan on Antinkartanon keskuslaitos. Työalana on kuitenkin koko Satakunta ja sen seurakunnat, suurimpana Pori.

Rippileiriläisiä yli 500

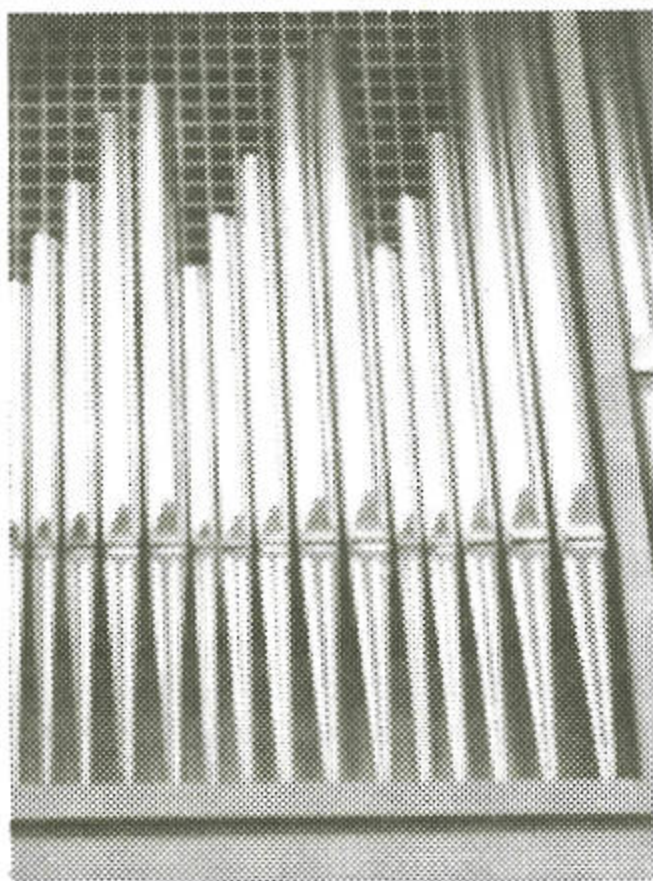
Rippikoulusta asiaa leiriläisille ja vanhemmille, sivulla 3.

Suvi-illan sävelhartaus sunnuntaisin Teljän kirkossa

Urkumusiikin — ja muunkin musiikin — ystäville on ensi kesänä sävelhartaus joka sunnuntai klo 20 Teljän kirkossa. Tämä musiikkisarja on uutta Porin seurakuntien kesätoiminnassa.

Sävelhartauden solistit ovat enimmäkseen urkureita, mutta kesän kuluessa kuullaan myös muuta musiikkia. Solistit ovat pääasiassa satakuntalaisia muusikoita.

Sunnuntai-illan sävelhartaus on noin tunnin mittainen kokonaisuus, jossa musiikkiosuuden päätteeksi on lyhyt puhe ja seurakunnan yhteinen virsi.

Suvi-illan sävelhartauksien esiintyjät:

- 5. 6. Johanna Torikka, urut
- 12. 6. Sunniva-kuoro, johtajana Anne-Marie Grundstén
- 19. 6. Kari Vuola, urut
- 26. 6. Pentti Enqvist, huilu ja Irmeli Mansikkamäki, urut
- 3. 7. Sinikka Mansikkala, laulu ja Anne-Marie Grundstén, urut
- 10. 7. Vesa Vaahtoranta, sello, Olavi Karihaara, viulu ja Irma Karihaara, piano
- 17. 7. Markku Koivisto, urut
- 24. 7. Jussi Miilunpalo, laulu ja Anne-Marie Grundstén, urut
- 31. 7. Leena Lähtenmäki, urut
- 7. 8. Anne-Marie Grundstén, urut
- 14. 8. Juhani Romppanen, urut

KIRKKOSANOMAT Toukokuu 1988

IHMISTEN KIRKKO

Erotetaanko kirkko valtiosta? Säilyykö verotusoikeus? Kuihtuuko ev.lut. kirkko pikkuhiljaa kasaan? Tuleeko työntekijöistä yhä virkamiesmäisempiä? Hukuttaako byrokratia sanoman?

Edellä esitettyjä kysymyksiä on esitetty viime aikoina usein. Nimenomaan silloin, kun on eri tilanteissa kysely kirkon roolia suomalaisessa yhteiskunnassa. Monesti on todettu kirkon roolin muuttuneen — vaikutusvallan on sanottu pienentyneen. Syitä tähän on etsitty sekä yhteiskunnasta (maallistuminen) että kirkosta (jäykkyys, virkamiesmäisyys).

Uusi juuri toimintansa aloittanut kirkolliskokous (jonne Porista saimme jälleen kaksi edustajaa) joutuu pohtimaan mainittuja asioita käsitellessään Kirkkolain kokonaisuudistusta. Käsitelyn aikana tultaneen monia käytännön seurakuntaelämän ja -hallinnon asioita tutkimaan hyvinkin tarkkaan ikäänkuin suurennuslasin läpi. Arkkipiispa on jo monissa puheissa ja haastatteluissa viitannut tulossa olevaan kokonaisuudistukseen. Hän on painottanut nykyisenlaisia

kirkon ja valtion suhteita hyvänä perustana kirkon työlle suomalaisessa kansankirkkotilanteessa. Ulkoista tilannetta enemmän arkkipiispa on kiinnittänyt huomiota siihen, miltä kirkko näyttää ihmisten silmissä. Hän on varoitellut persoonattomasta byrokratiasta, viileästä virkamiehisydestä. Toistuvasti hän on puhunut pienistä yksiköistä, läheisyydestä ja yhteydestä.

Arkkipiispan puheista kuultaa huoli kirkon muuttumisesta puhtaasti laitokseksi ilman ihmisten keskinäistä yhteyttä, ilman yhdessä tekemistä, ilman ilojen ja surujen yhdessä kokemista. Tästä meitä lieenee syytäkin muistuttaa. Monesti mekin puhumme rekisteristä, virastosta, kappelista, kirkosta, toimistosta jne. ikäänkuin ne olisivat esineitä, palasia rakennusainetta, jotka yhteenliittämällä saadaan kokoon kirkko. Kirkko on kuitenkin yhteisö, joka muodostuu ihmisistä. Niinpä noissakin em. byroissa kohtaamme ihmisen ja luulenpa, että kuva kirkosta ja sen toiminnosta syntyy pääosin näiden ihmisten kautta. Vielä tärkeämmäksi tämä ih-

misten keskinäinen kohtaaminen tulee kirkon julistustilanteissa. Jeesuskin joskus totesi, että Jumalalla olisi ollut valta käyttää Hyvän sanomansa julistamiseen enkeleitä, mutta Jumala lähetti ihmisen. Perustaltaan tämä kirkko on ihmisten yhteisö. — Jumalan kutsumien yhteisö.

Tilastojen on sanottu peittävän alleen kaiken inhimillisyyden. Kuitenkin tilastojenkin takaa löytyy ihminen. Jokin aika sitten ilmestyivät viime vuoden lähetyskannatustilastot, joista ilmenee, että Porissa lähetystyötä kannatettiin melkein miljoonalla markalla. Sitä summaa ei ole saatu kokoon ilman valtavaa ihmisten työpanosta — työtuntien laskeminen on mahdotonta. Mukana olleet tietävät että tehtävistä on vaikkakin vaivaa nähden kuitenkin iloisesti selvitetty. Sen kaltaisessa toiminnassa toteutuu moni arkkipiispan mainitsemista tulevaisuuden tavoitteista. Siellä näkyy toivon merkki.

Kari Erkkola

Kirkollinen vihkiminen muutakin kuin kirkkohäät

Porin seurakuntien keskusrekisterin ilmoitustaululla ei enää näy avioliittokuulutuksia, sillä uusi avioliittolaki ei niitä tunne, vaan puhuu niiden sijaan avioliiton esteiden tutkinnasta. Kirkoissa kuulutukset kuitenkin luetaan, sillä kirkkolaissa kuulutukset edelleen ainakin toistaiseksi ovat.

Miten tämän vuoden alussa voimaan tullut avioliittolaki on muuttanut kuulutuskäytäntöä? Ja mitä kirkollinen kuuluttaminen ja vihkiminen on?

Näitä selvittää keskusrekisterin johtaja Yrjö Tala.

Mitä avioliiton esteiden tutkinta tarkoittaa?

Avioliiton esteiden tutkinnassa varmistetaan siitä, että aiottu liitto on lain mukaan sallittu. Eli tarkistetaan, että avioliittoon aikovat ovat täyttäneet 18 vuotta. Ja jos kyseessä on kirkollinen vihkiminen, tutkitaan ovatko molemmat käyneet rippikoulun, mikä on kirkollisen vihkimisen edellytys.

Jos kumpikin on kirjoilla Porin seurakunnissa, tapahtuu avioliiton esteiden tutkinta niin, että kihlapari täyttää vakuutuksen etteivät ole sukua toisilleen "suoraan takenevassa tai etenevässä polvessa". Muita asiakirjoja ei tarvita. Jos toinen on kirjoilla muualla, tarvitaan hänen väestörekisterinsä pitäjältä todistus avioliiton esteiden tutkintaa varten. Tutkinta voidaan tehdä kumman tahansa kirjoillaolopaikassa.

Jos paperit ovat kunnossa, tutkinta on selvä samana päivänä. Vihille voi mennä viikon kuluttua esteiden tutkimisesta.

Kirkkolaki tuntee edelleen kuulutukset. Mitä tämä merkitsee käytännössä?

Kirkossa kuuluttaminen on kirkollisen vihkimisen ehto niin kauan kuin lainmuutos läpäisee eduskunnan, sillä eihän uusi avioliittolaki ole kirkkolain pykälää kumonnut. Kirkossa kuuluttamisella on lakiin perustuvan merkityksen lisäksi esirukouksen luonne.

Kuulutus on perinteisesti luet-

tu morsiamen kotikirkossa. Nyt kun avioliiton esteet voidaan tutkia kumman tahansa kirjoillaolopaikassa, luetaan kuulutus siellä missä esteetkin tutkitaan. Se voidaan lukea myös toisen seurakunnassa jos kihlapari niin toivoo.

Säilyykö kirkossa kuuluttaminen?

Selkeä ja tuttu 'kuulutus'-sana puuttuu uudesta avioliittolaista ja kohta vastaavasti myös kirkkolaista. Kirkossa kuuluttaminen tulee kuitenkin säilymään. Ei ole mitään syytä muuttaa vanhaa, hyvää käytäntöä että kuulutuspari tulee kirkkoon

sinä sunnuntaina, jolloin heidän kuulutuksensa luetaan. Kuulutus on tällöin seurakunnan rukous aiotun liiton puolesta.

Kuuluttaminen on tärkeä myös siksi, ettei seurakunta ole mikään salaseura, vaan avoin yhteisö, jonka tapahtumista tiedotetaan. Tähän perustuu myös seurakuntatietojen julkaiseminen lehdissä. Se on luonteeltaan epävirallista ja vapaaehtoista. Pari päättää itse, julkaisetaanko heidän kuulutuksensa lehdissä.

Mitä on kirkollinen vihkiminen?

Kirkollisen vihkimisen voi

saada, jos kumpikin kuuluu kirkkoon ja on käynyt rippikoulun. Käsitteenä kirkollinen vihkiminen on laajempi kuin evankelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvien keskeinen. Kirkollinen vihkiminen voidaan toimittaa myös ortodoksisessa kirkkokunnassa tai muussa uskonnollisessa yhdyskunnassa, jolle opetusministeriö on antanut vihkimisoikeuden. Jos esimerkiksi toinen kuuluu evankelisluterilaiseen kirkkoon ja toinen vaikkapa Suomen vapaakirkkoon, voidaan valita kirkollinen vihkiminen.

Siviilivihkimistä ja kirkollista vihkimistä ei voi asettaa arvojärjestykseen, mutta tuntuisi luonnolliselta, että molempien kuullessa kirkkoon valitaan kirkollinen vihkiminen.

Vihkiminen voi tapahtua kirkossa, kotona tai muualla sen mukaan, kuin vihitävä ja pappi asiasta sopivat.

Pienimuotoisenkin vihkimisen ensisijainen paikka on kuitenkin kirkko. Joskus kuvitellaan, että kirkollinen vihkiminen edellyttää suuria ulkoisia puitteita. Mutta kirkossakin voidaan vihkiä ilman käytävän kävelyä, musiikkia ja väenpaljoutta. Kahden todistajan läsnäolo vihkitöimituksessa riittää.

Entä siviiliavioliittoon siunaaminen?

Siviilivihkiminen voidaan toimittaa, kun avioliiton esteet on tutkittu ja avioliittoon aikoville on annettu tästä todistus. Jos jompi kumpi ei kuulu kirkkoon tai on kirkon jäsen, mutta ei ole käynyt rippikoulua, on vain siviilivihkiminen mahdollinen. Siviiliavioliittoa voi kuitenkin pyytää kirkollisen siunauksen halualtaan papilta. Siviiliavioliiton siunaamiskaava muistuttaa suuresti määrin varsinaista vihkikaavaa.

Miten paljon avioliittoja solmittiin Porissa viime vuonna?

Vuonna 1987 Porissa solmittiin 447 avioliittoa. Kirkollisia vihkimisiä oli 358. Siviilivihkimisiä, joissa myös kirkollinen olisi ollut mahdollinen oli parikymmentä.

Retki pappisvihkimykseen

Porin naisteologeista ensimmäisenä vihitään Länsi-Porin lehtori Reija Nordström papiksi toukokuun 29. päivänä Turussa. Asiasta kiinnostuneilla on mahdollisuus osallistua linja-autoretkeen Turkuun tähän pappisvihkimykseen. Lähtö klo 7.30 Länsi-Porin kirkolta. Takaisin Porissa olemme viimeistään klo 16. Paluumatkalla käymme syömässä. Myös muut kuin länsiporilaiset ovat tervetulleita yhteiselle retkelle. Ilmoittautuminen p. 20 572 Länsi-Porin seurakuntatoimistoon.

Kotiseuturetki Länsi-Porissa

Monet asuvat paikkakunnalla, jota eivät kuitenkaan tunne. Länsiporilaisilla on mahdollisuus tutustua oman seurakunnan alueella oleviin nähtävyyksiin sunnuntaina 28. 8. Lähdemme liikkeelle joko linja-autolla tai omilla autoilla klo 10 jumalanpalveluksen jälkeen Länsi-Porin kirkolta. Katsomme Makholman kalarannan, käymme Viasvedellä ja Lattomerellä. Pyrimme pääsemään myös Hangasuo kaatopaikalle. Kotiseuturetkeen liittyy seuraavana torstaina 1. 9. pidettävä luonnonsuojeluilta.

Pirkko Notko lähetysmaille

Länsi-Porin nimikkolähtö Pirkko Notko on ollut ensimmäisen kauden jälkeen kotimaan lomalla. Nyt hän on lähtemässä toiselle kaudelle lähetystyöhön Tansaniaan. Hänet siunataan matkaan alustavien tietojen mukaan Länsi-Porin kirkossa 10. 7. klo 10 jumalanpalveluksen yhteydessä.

Hautausmaajuhla Lattomerellä

Porin ainoa yhden kylän hautausmaa sijaitsee Lattomerellä. Siten hautausmaan hoitaminen on myös vahvasti kylän yhteinen asia. Rakkaus omaan hautausmaahan ilmenee jokakesäisinä hautausmaajuhlina. Tänä kesänä juhlat pidetään sunnuntaina 3. heinäkuuta klo 12. Silloin veisataan suvisia virsiä ja hiljennytään Jumalan Sanan pysyvien totuuksien ääressä.

Rippikoulussa nuori ehkä ensimmäisen kerran elämässään saa tilaisuuden kaikessa rauhassa pohtia oman elämänsä peruskysymyksiä: Millainen minä olen? Mikä on elämäni tarkoitus? Onko Jumala todella olemassa?

Kymmenen tiivistä päivää elämänskysymysten äärellä

Monille leiririppikoulu merkitsee uutta elämäntapa- kemuusta, ollaanhan silloin poissa tutuista elämäntapa- vuoista pidempi jakso. Leiriltä tullaankin hakemaan sellaista, mitä muulloin ei saavuteta: tiivistä yhdessäoloa ja sen mukana tuoma syvempää tutustumista ystäviin sekä pysähtymistä suurten elämänskysymysten eteen.

Ensi kesänä Porin seurakunnat järjestävät leiririppikoulun 15 ryhmälle, joiden koko on noin 30 leiriläistä ryhmää kohti. Suurin osa rippikouluikäisistä käy rippikoulunsa leirillä joko Silokalliossa tai Junnilassa. Seurakunnille tämä merkitsee yhtä keskeistä työmuotoa, johon voimavaroja pyritään keskittämään. Kesäaikana säännöllinen seurakunnan toiminta elääkin hiljaisempaa vaihetta.

Monet tulevat rippikouluun yksinkertaisesti sen tähden, että kaikki muutkin tulevat. Se on perinne, joka on koskettanut meitä suomalaisia jo vuosisatojen ajan. Rippikoulu on perinteisesti pidetty aikuistumiseen liittyvänä kouluna, jossa tiettyjä oikeuksia saadaankin: oikeus kristilliseen avioliittoon vihkimiseen, oikeus osallistua itsenäisesti ehtoolliselle, oikeus toimia

Kymmenen leiripäivää ovat tiivistä yhdessäoloa. Monet leiriläiset ovat ensimmäistä kertaa näin pitkään poissa kotoa.

kummina sekä kirkollinen äänioikeus 18-vuoden iässä. Rippikoulun olemassaoloa ei ole asetettu kyseenalaiseksi, mutta monasti siltä tullaan etsimään erilaisia asioita.

Leiri kestää yhteensä kymmenen päivää, jonka aikana käydään läpi nuorten elämänskysymyksiä sekä koko kristinoppi

luomisesta lunastukseen. Rippikoulun kokonaiskesto on yhteensä 80 tuntia, joka koostuu seurakuntaan tutustumisesta, oppitunneista, ryhmätöistä, raamatturyhmistä sekä iltaohjelmista. Pienryhmien johtajina toimivat ns. isokset, jotka ovat koulutuksen läpikäyneitä vanhempia nuoria.

Kirje rippikouluun tulevalle nuorelle

Seurakunta on ehkä tullut tutuksi sinulle pyhäkoulun, päiväkerhon, tyttö- ja poikakerhon tai partion välityksellä. Mutta perusteellisempaa uskonasioihin syventymistä et ole niissä vielä saanut kokea. Rippikoulu on välttämätön senkin vuoksi, että lapsena omaksumasi usko joutuu koettelelle uudessa elämäntilanteessasi. Syventyminen uskon perusasioihin ja Raamattuun antaa sinulle uuden mahdollisuuden ratkaista itsenäisesti sekä yhdessä toisten kanssa elämän asettamia haasteita.

Mutta tulet rippikouluun myös sen tosiasian vuoksi, että Jumala rakastaa sinua ja on kiinnostunut sinun asioistasi. Hän tahtoo sinun tietävän, mitä hän on ajatellut sinun elämästäsi jo ennen kuin olit syntynytäkään. Hän lähetti oman Poikansa, jonka seurassa voit opetella viakeita oikeaan elämäntapaan liittyviä asioita. Hän on pienenä ottanut sinut omakseen kasteessa ja hän tahtoo tehdä tahtonsa ja rakkau-

tensa selväksi omassa elämässäsi.

Koska elämän opetteleminen ei ole kenellekään meille helpoa, tahdomme parhaan kykymme mukaan tarjota sinulle mahdollisuutta Jumalan rakkauden sekä elämän tosiasioiden kohtaamiseen.

Saatat ajatella, että leirissä on aikamoinen urakka — kymmenen päivää leirillä tiiviisti oppituntien parissa. Niihin se onkin rankkaa välillä. Mutta tulet huomaamaan, että kun kaikki pääsevät vähitellen leirin tunnelmaan sisälle, juuri se sitoo meidät kaikki, opettajat leiriläiset ja isokset yhteen. Ja tässä on monen mielestä rippikoululeirien salaisuus. Meidät kaikki pistetään kymmeneksi päiväksi yhteensä kohtaamaan Jumalan ilmoitusta Jeesuksesta, ja parhaimmillaan tämä on jotakin sellaista, joka voi säilyä elämäsi parhaimpana kokemuksena. Ja muista: et ole yksin, sinua tukevat myös seurakunnan esirukoukset.

Kirje vanhemmille

Kerran usko lapsuuden sulla oli suloinen..., lauletaan eräässä nuorten hengellisessä laulussa. Lapsuus on nuoren elämässä taakse jäänyttä aikaa, johon sisältyy paljon huolettomuutta, vapauteen pyrkimistä elämän vaatimuksista.

Nuori ei voi kuitenkaan jäädä lapsuuden maailmaan. Nuoruus merkitsee itsenäistymisen vaihetta, johon kuuluu mm. irrottautuminen vanhemmista. Joskus tämä tapahtuu kaikille osapuolille luontevasti, mutta usein siihen liittyy kaikille tuskallisia kokemuksia. Nuori kapinoi, mikä ei suinkaan merkitse sitä, ettei hän kaipaisi tukea kasvuunsa. Hän vain pyrkii irrottautumaan lapsuuden ajan holhouksesta.

Nuoruus on vaikeaa aikaa, koska silloin kaikki lapsena omaksuttu asetetaan kyseenalaiseksi. Nuori ei halua olla lapsellinen. Samalla hän kuitenkin joutuu sen eteen, että mikä tässä elämässä on arvokasta. Nuoruuden kuohuissa hänen elämänsä rakentuu kuitenkin paljolti sen varaan, mitä hän on kodista saanut. Kaikki se hyvä, mitä nuori on kotoa saanut, on voimavara, joka auttaa selviytymään suu-

rienkin myrskyjen läpi. Hänellä ei ole paluuta lapsuuden turvalliseen maailmaan, mutta hän voi löytää siltä arvokkaita asioita. Te vanhemmat voitte auttaa häntä niiden etsimisessä. Keskusteluyhteys on syytä pyrkiä säilyttämään mielipide-eroista huolimatta.

Lapsen usko on myös sellainen voimavara, joka säilyy muodossa tai toisessa elämän läpi. Nuorena tämä usko joutuu kuitenkin koetukselle. Hän epäilee ja kapinoi myös lapsen uskoa vastaan punnitien, onko se ollut vain jotakin lapsellista. Tämän hylkääminen voi kuitenkin johtaa koko elämänuskon kadottamiseen.

Seurakunta tahtoo yhdessä teidän kanssanne auttaa nuortanne näkemään, että hänellä on kristillisessä uskossa koko elämää kannattava voima. Hänelle tahdotaan opettaa, ettei hän ole yksin paineittensa kanssa. Samalla häntä kutsutaan osallistumaan nuoren seurakunnan toimintaan, jossa hän voisi kokea olevansa hyväksytty ja rakastettu sellaisena kuin hän on.

Tekstit Marko Miettinen
Kuvat Tapio Seppälä

Kirjoja Silokallion kurssikeskukseen

Silokallion kurssikeskukseen on leiriläisten käyttöön ruvettu kokoamaan kirjastoja, jonne otetaan vastaan lahjoituksia.

Jos kodistanne löytyy kirjoja, joista voitte luopua yhteiseksi hyväksi, niin asiasta voi ottaa yhteyttä Silokallion isäntään, puhelin 591 411.

Näkövammaisten retki Myllykumpuun

Näkövammaisten kesäretki tehdään Leväsoelle Myllykumpuun tiistaina 7. 6. Lähtö klo 10 palvelukeskuksen edestä. Tutustutaan Pomarkun kirkkoihin. Perillä ruokailu, kahvi, ulkoilua ja lyhyt hartaustilaisuus. Hinta 50 mk. Ilm. toukokuun aikana Raili Rosendahlille, p. 828 763 (ma, ke ja pe klo 9–12).

Nuorten kesää Sykarissa ja Junnilassa

Nuorten omassa kokoontumispaikassa Sykarissa, os. Antinkatu 33, sisäpiha, on kesän ajan tiistaista 7. kesäkuuta alkaen säännöllistä toimintaa kahtena iltana viikossa:

Ripari-ilta on tiistai klo 19.30 ja raamatuntutkiskeluun keskittyvä PURE BIBLIA -ilta joka perjantai klo 19.30.

Junnilassa on nuorten nuotioiden heinä–elokuussa lauantaisin seuraavasti: heinäkuun 2., 9., 23. ja 30. päivinä sekä 20. ja 28. elokuuta.

Retkiä on suunniteltu Vivamoon "Löytöretkelle" 15. — 17. 7. sekä Lappeenrantaan nuorten kesätapahtumaan 5. — 7. 8.

Kuopiossa on kirkon nuorisopäivät 27. — 29. toukokuuta. Myös sinne oaaen Porista menossa.

Porin seurakuntien nuorten oma viikonloppuleiri on juuri ennen koulujen alkamista 12. — 14. elokuuta Merimaassa Merikarvialla.

'Löytö' Porin kouluissa

Kaikki alkoi Tuomas-musiikaalin harjoituksista viime keväänä. Silloin nimittäin Riikka Salmi alkoi kysytellä ideaa uuteen nuorten tuotantoon. "Tuomaksen" kanssa kierrettiin kouluissa esiintymistä. Ja jatkoa tarvittiin.

Oikeastaan tästä tuli jonkinlainen silakkalaatikko. "Löytö" pohjautuu osin Pia Perkiön pienoishäytelmiin ja osin omaan tekstiin. Lauluina ovat nuorille rippileireillä tutuksi tulleet laulut. Tunnuslauluna on Pasi Ruohosen tekemä "Päivä vain", kertoo Riikka Salmi.

"Löytö" kertoo kolmen ihmisen elämästä. Yksi haluaa löytää Jumalansa uudelleen, toinen on neljän seinän sisällä eikä tajua lähteä kertomaan löydöstään. Kolmas henkilöistä on löytänyt Jumalan ja haluaa myös viedä sanomaa eteenpäin.

"Löytöä" on tekemässä tusinan verran porilaisia nuoria. Nuoret ovat järjestäneet esiintymisvierailuja Porin kouluihin. Lisäksi he ovat menossa kirkon

Tusinan verran nuoria kiertää Löytö-esityksellään Porin kouluissa. Kuva Itä-Porin yläasteelta.

nuorisopäiville Kuopioon toukokuun lopussa. Samoin toukokuun loppupuolella "Löytöä" pääsee katsomaan ja kuuntelemaan seurakuntien palvelukeskukseen.

— Esitys on syntynyt nuorten omin voimin alusta loppuun, työntekijää ei ole tavattu kuin tarpeistonhoitajaksi, kiittelee nuorten toimintaa nuorisoteologi Pertti Hannus.

Voisiko tavarasta ja hyvästä menosta tulla uskonnon korvike?

MAALLISTUMINEN VIE KOVAAN MAAILMAAN

Yhteiskunnan pitkäaikaista kehitystä kuvataan usein sanalla "maallistuminen". On helppoa puhua maallistumisesta, mutta harvoin mietitään maallistumisen olemusta ja alkuperää. Uskoon tukeutuvat huokailevat maallistumisen etenemistä ja toiset iloitsevat, kun uskonnon pakkopaita riisutaan päältä. Mutta minkälainen on maailma, jossa kaikki on vain maallista? Onko se vapaa vai itse-riittainen? Viekö maallistuminen tarkoituksen elämältä? Onko maallistuminen oopiumia kansalle?

Maallistuminen on tietokirjan mukaan historiallinen prosessi, jossa elämä vähitellen vapautuu uskomusten kahleista.

Muutama vuosi sitten teologit pyrkivät kokouksessaan selittämään maallistumisen olemusta. Yksi selitys oli, että maallistuminen sisältää kaiken ihmeellisen häviämisen. Ihminen tajuaa itsensä yhä enemmän riippumattomaksi tuonpuoleisuudesta. Ihmisen arvo ei nouse Jumalan hyväksymisestä, vaan ihminen hyväksytään suoritustensa ja hyödyllisyytensä perusteella.

Itse kuvasin maallistumista kehityksenä, jossa ihminen unohtaa menneisyyden ja tulevaisuuden pyrkien elämään vain tätä hetkeä. Ihminen on yhä voimakkaammin hetken lapsi, jolla ei ole tuonpuoleisuutta. Tätä suuntausta kuvaa todistus: uskon vain sen, mitä näen. Näin ihminen luottaa siihen, että hän tajuaa koko todellisuuden vajavaisilla aisteillaan ja järjellään.

Kyseisessä kokouksessa maallistumiselle annettiin myös myönteinen arvio. Maallistuminen sisältää ajatuksen, että arkinen, jokapäiväinen elämä on tärkeää. Tällöin hienon uskonnollisuuden täytyy muuttua käytännön elämäksi — lähimmäisen rakastamiseksi ja auttamiseksi. Myönteinen maallistuminen korostaa, että täytyy tehdä enemmän ja puhua vähemmän.

Maallistumisen suurin vaara on siinä, että ihminen nostaa itsensä jalustalle kaiken keskipisteksi eli jumalallistaa itsensä. Kyky maailmanhallintaan viekoittelee häntä tähän. Itsensä jumalallistaneen ihmisen tien ääripäässä on luonnon mahdollinen tuhoutuminen tai ydinkatastrofi. Kun Jumala luomistyöllään synnyttää elämää, niin maallistunut ihminen luonnonhallinnallaan saa aikaan kuolemaa.

Maallistumisen kasvualustoja

Maallistuminen on jossain yhteydessä kaupungistumiseen ja teollistumiseen, mutta ei kovin suoranaisesti. Kaupungeissa on aina käyty vähemmän kirkossa kuin maaseudulla. Maallistumisen kaupungeissa on mahdollisesti johtunut siitä, että kaupunkiin muuttaneiden sosiaalinen ympäristö on muuttunut. Solidaarisuus ja luokkatietoisuus sitoi teollisuustyöläisiä toisiinsa. Syntyi normi, että kirkossakäynti on parempien ihmisten tapa. Maallistumiseen johti myös naisen muuttunut asema. Työläisperheessä äitikin osallistui teollisuustyöhön, jolloin lapset saivat vähemmän hengellistä opetusta.

On myös uskonnollisia syitä maallistumiselle. Monet asiantuntijat sanovat, että herätysliikkeet, erityisesti pietismi, edistivät maallistumista.

Pietismi korostaa ihmisen henkilökohtaista Jumala-suhdetta, uskonratkaisua ja uudestisyntymistä. Tämän hengenvirtauksen seurauksena alettiin kritisoida tapakristillisyyttä ja ihannoitiin elävää kristillisyyttä. Kun seurakuntalaiset olivat aiemmin luottaneet Sanaan ja sakaramentteihin, nyt he joutuivat kyselemään itseltään uskonsa aitoutta. Näin syntyi jako uskoviin ja muihin seurakuntalaisiin. Uskovat touhuvivat uskossaan, mutta tapakristityt joutuivat yhä kauemmaksi seurakunnasta, koska he eivät täyttäneet tätä uutta kristityn mittaa. Uskovat saivat aikaan entisen tasaisen menon tilalle sekä palavaa uskoa että vieraantumista.

Uskonnottomia uskontoja

Sosiologinen totuus on, ettei ihminen selviä ilman uskontoa

tai sen korviketta. Maallistuneen ihmisen on kehitettävä itselleen uskonnottomia uskontoja, jotka tyydyttävät hänen rituaalitarpeensa ja vastaavat hänen elämäni hanteitaan. Mielikuvitusta käyttäen ja kärjistäen voimme tulkita aikamme ilmiöitä uskonnottomiksi uskonnoiksi.

Salaatti-kuntoilukultissa pappina ovat lääkärit ja terapeutit. Palvontamenoja ovat massaliikuntatilaisuudet ja paastoleirit. Hartaus ilmenee lenkkeilynä ja idunviljelynä.

Julkikset voidaan nostaa jalustalle. Heiltä saadaan elämänohjeet. Hartauskirjallisuutena toimivat aikakauslehdet. Lisäksi nuoret voivat liimata idoliensa kuvia seiniin.

Uskonto voidaan korvata ideologioilla. Uskontunnustus ja kirkossakäynti tapahtuu vaikkapa vappumarssilla ja -juhlassa, elleivät nekin ole maallistuneet humpaksi. Vastaava hartaus löytyy myös puoluekokouksista.

Jos varsinainen ideologinen toiminta tuntuu vieraalta, voi osallistua rauhankulkueisiin. Rauha saattaa olla maallistuneen ihmisen korkein hyvä terveyden ohella.

Jos haluaa olla parempaa väkeä, niin seurakunnaksi tarjoutuvat erilaiset klubit Vapaamuurareista Rotareihin ja Leijoniin. Suuret yksinäiset sensijaan hiljentyvät television ja videoiden ääreen. Erityistä hartautta sisältänyt uutisiin, joiden kohokohta on profetia tuntemattomasta tulevaisuudesta eli sääennuste.

Äärimmilleen maallistunut henkilö kokee ylevimmät hetkensä tavarataloissa suorittaessaan ostoksia, katsoessaan näyteikkunoita ja poiketessaan kuppilaan. Hänellä on luja usko, hän uskoo rahaan.

**Teksti ja kuvat
Tapio Seppälä**

Rahatta ei toimeen tulla

Kirkkosanomien kysely porilaisilta, mitä raha itse kullekin merkitsee — ja onko raha aikamme epäjumala.

— Olen kyllä katsellut, että rahan perästä sitä juostaan, tuumaa Vilho Vallinen Reposaaresta.

— Ja niin se vain on, että ilman sitä ei tule toimeen kukaan. En ole vielä nähnyt sellaista, joka ei rahaa tarvitsisi. Ei se tärkeintä elämässä ole, mutta pakollista kumminkin.

Tärkeää raha on myös Helena Holmbergin mielestä, mutta sitä hän ei tiedä, että olisiko se sentään pääasia. Kun miettii rahaa tärkeämpiä asioita, niin rakkaus ainakin tulee mieleen. Ja ehkä ystävätkin — vähintään yhtä tärkeitä, ehkä tärkeämpiäkin ne ovat.

Teljän kirkon vaiheilla pienokaisia ulkoiluttavat Hannele Kangas ja Kaija Jokinen ovat yhtä mieltä siitä, ettei raha tee onnelliseksi, mutta kyllä se turvallisuudentunnetta antaa. Rahaa täytyy olla sen verran, että tulee toimeen — ja että joskus olisi vähän ylimääräistäkin.

Mutta ei se tärkeintä elämässä ole, he korostavat. Raha saa nyt lainaksi helposti, mutta ei se kuitenkaan ihmisillä elämän pääasiaksi pääse.

Pihlavalaiselle Timo Kulalle kysymys tuli sopivasti palkkapäivänä.

— Raha luo turvallisuutta kun sitä on sopivasti, hän toteaa.

— Elintasokilpailu on kova, joten voi raha helpolla tulla pääosan näyttelijäksikin. Se on vähän miltä kannalta asiaa katsoo. Kyllä se joillekin tuntuu tärkeä olevan.

Aika paljon raha merkitsee, ilman sitä ei saisi mitään, toteavat Piia Salo, Maarit Nurminen ja Krista Nyman Reposaaren keväisellä raitilla. Jos pitäisi valita mielenkiintoinen työ, jossa palkka ei kuitenkaan olisi kovin ihmeellinen ja toisaalta hyvin palkattu, mutta ikävämpi homma, niin yksimielisesti tytöt päätyivät kannattamaan kiinnostavampaa työtä. Hienompi työ olisi hyvää palkkaa tärkeämpää. Varmojen työtöt olivat myös siitä, että kyllä raha on joillekin epäjumala. Mutta elämässä on toki tärkeämpiäkin kuin raha, ensimmäisenä tuli mieleen hyvät ihmissuhteet.

Enni Kuusilinna ja Maire Jarva viittovat kirkkoa tarkoittavan merkin.

Hiljainen seurakunta — toimiva seurakunta

Porin seurakuntien alueella on toistasataa kuuroa. Heidän äidinkielenä on viittomakieli. Tällä vähemmistöllä on oma yhteisönsä ja kulttuurinsa, heidän seurakuntaansa voisi nimittää hiljaiseksi seurakunnaksi.

Kuurot ovat aktiivisia seurakuntalaisia. Vuorovieroin toimivat omat piirit: raamattupiiri ja lähetyspiiri. Suunnilleen kerran kuukaudessa on oma jumalanpalvelus. Sen toimittaa yleensä alueen kuurojen pappi Eino Savisaari. Muina sunnuntaina on ns. tulkittu jumalanpalvelus.

Olet ehkä kirkossa käydessäsi huomannut kuurojen olevan mukana. Tällöin edessä on tulkki, joka kääntää jumalanpalveluksen kullon kokonaisuudessaan viittomakielelle.

Tulkit ovat vapaaehtoistyöntekijöitä. Näin kertoo kirkkoviiton alkuvaiheista **Pirjo Ikonen**, kuurojen vanhempien kuuleva lapsi:

"En tarkkaan muista kuinka nämä tulkinat alkoivat. Kun aiempi kuurojen diakonissa Elvi Hokkanen kävi kirkossa, tuli sinne myös kuuroja mukaan. Oli selvää, että silloin Elvi myös tulkitse toimituksen. Vähitellen hän alkoi pyytää mui-

ta avuksi. Ensin tulkinat olivat satunnaisia, nyt toiminta on järjestettympää.

Mielestäni tämä on hieno asia, tällä paikalla, näillä taidoillani saan tehdä Jumalan työtä ja viedä Sanaa eteenpäin."

"Tuntuu mukavalta olla kirkossa mukana. Tulkit on tärkeä, hän kääntää asiat omalle kielelleni. Raamatun Sana elää sydämessäni. Olen ollut monta vuotta uskossa. Kaipaan Hengen rauttoa", viitto **Maire Jarva**.

"Olen jo iäkäs. Siksi minun on helpompi lähteä tilaisuuteen, joka on tässä lähelläni, omassa kotikirkossani", kertoo puolestaan **Enni Kuusilinna**.

Tämän vuotisen kuurojen lähetysjuhlan tunnuslauseena oli "Hän (= Jeesus) yhdistää meidät". Sama toteutuu yhteisessä jumalanpalveluksessa.

Teksti Merja Suikki
Kuva Hannu Salonoja

KIITÄN ELÄVÄSTÄ SEURAKUNNASTA

Istun kirkossa.
Seurakunnan esirukoukset kantavat minua Jumalan eteen niin kuin miehet halvaantunutta, kun itse en jaksa.
Kiitän kristittyjen rakkaudesta elävästä seurakunnasta.
Sen uskosta, joka kantaa minua.

Kuin ulkopuolinen kuuntelen papin sanoja alttarilta. Hän kehoittaa seurakuntaa kiittämään ja ylistämään rukouksia kuulevaa Jumalaa kanssani ja puolestani vastauksesta seurakunnan esirukouksiin parantumisesta.

On hyvä, että hän käytti sanaa "puolestani", sillä itse en osaa.

Sieluni on mykkä, mutta seurakunnan ylistys kohoaa kuin voimakkaasti tuoksuva suitsutus koskettaa.

Silmäni kyyneltyvät.
Minäkin yritän ylistää.

Sinikka Henninen

Uusi rakennus suurin — huvila säilyy Junnilan keskipisteenä

Reposaaren Junnilaan valmistuu lähiviikkoina moderni majoitusrakennus. Myös päärakennus ja ruokalarakennuksen majoitus- ja saunatilat on kunnostettu. Jo alkavan kesän leiriläiset pääsevät nauttimaan Junnilan uudistuksesta ilmeestä.

— Suunnittelun lähtökohtana oli, että uuden rakennuksen täytyy pelata yhteen vanhan päärakennuksen kanssa ja sopeutua luontoon mahdollisimman hyvin. Huvila on Junnilan alueen keskipiste, uusi alistuu siihen, vaikka se on kooltaan suurempi kuin päärakennus, kertoo uudis- ja korjaustyöt suunnitellut arkkitehti **Michael Küttner**.

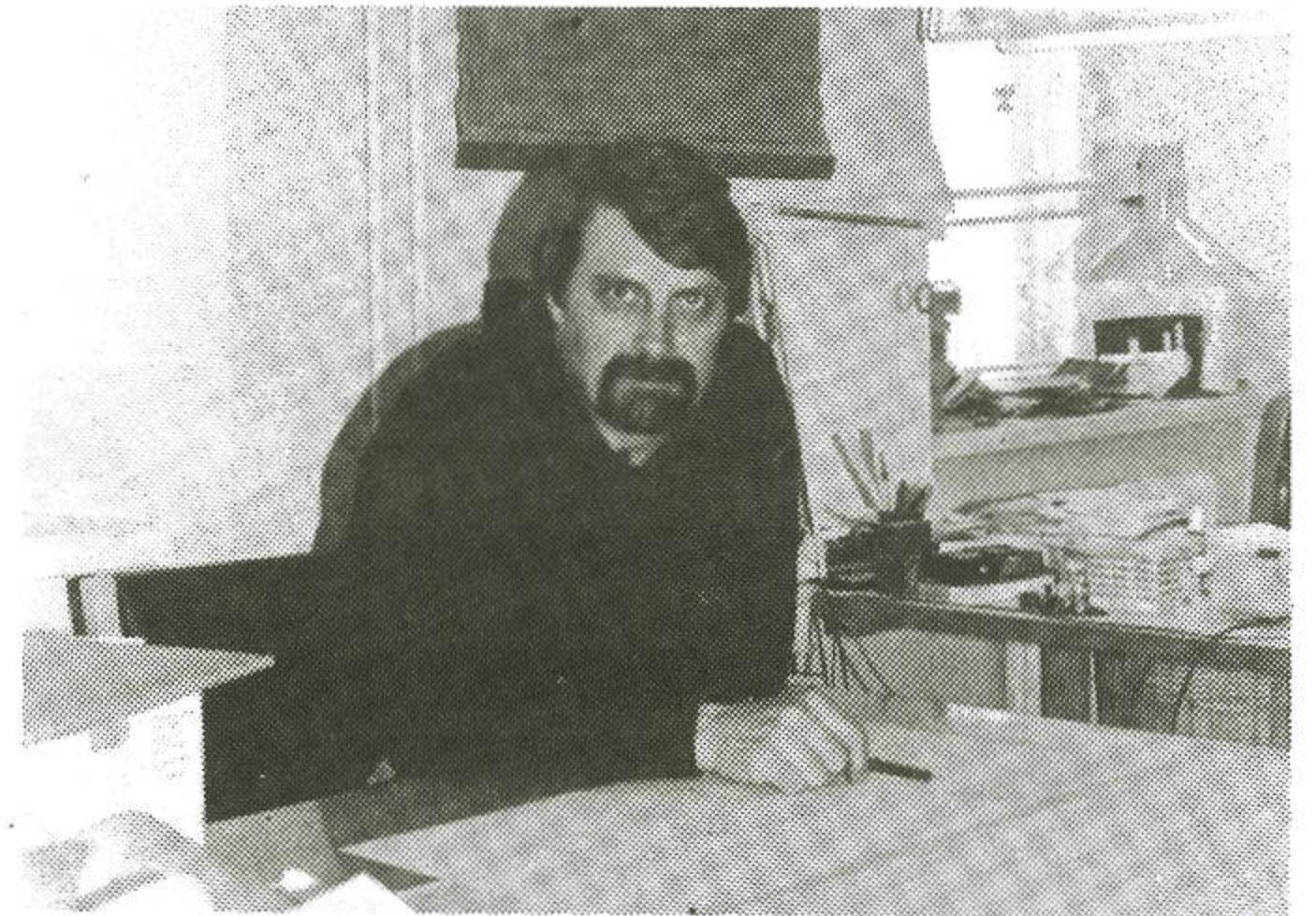
Majoitusrakennus tulee porttirakennuksen paikalle. Hankalaa suunnittelu oli sikäli, että uusi rakennus on huomattavasti vanhaa suurempi.

— Olemassaolevaan miljööseen rakentaminen on aina vaikeaa. Vaikka ympäristöä säästetään mahdollisimman paljon, niin aina osa historiaa, puustoa ja luontoa häviää uuden tieltä. Junnilan kaltaisessa ympäristössä arkkitehdin kädenjälki näkyy niin, että vanha asetelma säilyy luontevasti. Moderni aikakausi näkyy ratkaisuissa, ja sen pitääkin näkyä.

Uudessa majoitusrakennuksessa on 24 kahden hengen majoitushuonetta. Pitkät käytävät on vältetty tekemällä oleskelutila keskelle. Käytävien päät ovat lasia. Käytävien päistä pääsee kaikkoihin tiloihin. Pääsisäänkäynnin katos antaa oman leimansa rakennukselle. Majoitusrakennus on keltainen kuten Junnilan muutkin rakennukset.

Päärakennus kokoustiloiksi

— Päärakennuksen remontin lähtökohtana oli, että se säilyi alueen keskeisenä rakennuksena. Tiloja ei varsinaisesti entisöity, paremminkin voisi puhua tilojen kunnostamisesta järkevämpään

Michael Küttner.

Kulmat elävöittävät Junnilan uutta majoitusrakennusta, joka valmistuu vielä toukokuun aikana.

ja asianmukaiseen käyttöön. Päärakennus on kokonaan kerkho- ja kokoustiloja, majoitusta siellä ei ole, kertoo arkkitehti Küttner.

Alakerran pääsalin värit muuttuvat, mutta muuten huoneen perusilme säilyy, sillä kukaan uunit pysyvät paikoillaan. Pääsalin takana olevaan huoneeseen tulee vanhat tyylikalusteet. Hallin toisellekin puolelle saadaan vielä kokoontumistila.

Suurin osa seinistä paneeloidaan puoleenväliin saakka, paneeloinnista tehdään koristeellinen sadan vuoden takaisten mallien mukaan.

— Junnilan vanhoista piirustuksista ei löydetty selvitystä yksityiskohdista, mutta paneelointi ja värit on valittu huvilan rakentamisaikakohdan henkeen.

Yläkertaan vievät portaat ovat hiukan vaikeakulkuiset, mutta niitä ei lähdetty kuitenkaan muuttamaan, kun ajateltiin, että yläkerta käyttävät pääasiassa nuoret. Siellä on luokkatila ja kaksi pienempää kokoontumishuonetta.

— Torniin tulee hiljentymishuone. Jossain vaiheessa ajateltiin lyijylasia tornin ikkunoihin, mutta päädyttiin kuitenkin siihen, että luonto itsessään hiljentää, ei siinä värilaseja tarvita, kertoo arkkitehti Küttner.

Ruokala- ja majoitusrakennuksesta on remontoitu sauna ja majoitustilat. Ruokalaosa säilyy ennallaan. Majoitustiloihin kunnostetaan kolme kahdeksan hengen huonetta ja kaksi kahden hengen huonetta. Huoneet on ajateltu nuorten käyttöön.

Junnilassa on kunnostuksen jälkeen majoitustilaa 76:lle. Uudisrakentaminen ja remontti maksavat noin 5 miljoonaa markkaa.

Viimeinen silaus Junnilan uudistumiselle saadaan, kun lammen rannan ankkala vielä kunnostetaan kiosiksi. Tästäkin on jo olemassa valmiit suunnitelmat.

Puupaneeli antaa ilmettä päärakennuksen sisätiloihin.

Keski-Porin retkitoimintaa

Pienryhmien kevätretki Merikarvialle ti 17. 5.

Lähtökesä kevätretki Silokalliolle ma 23. 5. Auto 1 klo 17 Lyttylästä reittiä Lyttylä, Toukari, Pormestarinluoto, Hyvelä, Ylikyläntie, Koliade, Ruosniemen kirkko. — Auto 2 klo 17 palvelukeskuksesta reittiä palvelukeskus, Toejoen vanhustenrivit, Isojoenranta, Sunniemi, Ruosniemen kirkko 17.45.

Toijalan katulähetyskotiin su 29. 5. Lähtö klo 8 palvelukeskus. Ilm. 23. 5. mennessä Torsti Lettorannalle, p. 332 584. Järj. Porin kristillisen työväen yhdistys.

Valtakunnallisia hengellisiä kesäjuhlia on sopivasti päivän retkiä ajatellen. Seuraaville retkille auto kulkee reittiä klo 7 Lyttylä—Toukari—Pormestarinluoto—Hyvelä—Ylikyläntie—Koliade—klo 7.35 Ruosniemen kko—Isojoenranta—Sunniemi—Toejoen koulun pysäkki—vanhusten rivien pys. — Säveltäjänkatu 10 — klo 8.15. Palvelukeskus. Paluu illalla n. klo 20.

Jokaisella retkellä tarjotaan kahvi, ruokailu omalla kustannuksella juhlapaikalla.

La 18. 6. retki SANAN SUVI-PÄIVILLE TURKUUN. Ilm. 13. 6. mennessä. Meno-paluu linja-autolla 50 mk.

Pe 1. 7. retki EVANKELIUMI-JUHLILLE VAMMALAAN. Ilm. 27. 6. mennessä. Meno-paluu linja-autolla 37 mk.

Pe 8. 7. retki KANSANLÄHETYS-PÄIVILLE RAUMALLE. Ilm. 4. 7. mennessä. Ilmoittautumiset seurakuntatoimistoon, p. 828 821.

Iltaretki Junnilaan to 11. 8. Lähtö klo 17 Lyttylästä, 17.45 Ruosniemestä ja 18.15 palvelukeskus. Paluu noin klo 22. Matka ja kahvi 30 mk.

Ilm. 8. 8. mennessä srk. toimistoon.

Lähtökesä kevätretki la — su 13. — 14. 8.

Retkiä Vammalaan evankeliumijuhlille

Evankeliumijuhlat ovat tänä vuonna Vammalassa 30. 6.—3. 7.

Porista on juhlille linja-autokuljetuksia päivittäin perjantaita sunnuntaihin. Bussit lähtevät linja-autoasemalta. Paluu on kunkin päivän iltana:

Pe 1. 7. klo 6.30.

La 2. 7. klo 7.30.

Su 3. 7. klo 6.30.

Retkiautot kulkevat reittiä Pori, Kartano, Friitala, Nakkila, Harjavalta, Kokemäki, Vammala. Perjantaita sunnuntaihin voi olla juhlilla myös yhteis- tai hotellimajoituksessa.

Ilm. 15. 6. mennessä Erkki Kivelälle p. 460 287 tai Vuokko Roviolle p. 325 934.

Retki seuroihin Virroille

Yhdessä Nakkilan seurakunnan kanssa tehdään retki Herättäjän seuroihin Virroille sunnuntaina 29. toukokuuta. Bussi lähtee Annankatu 29:n edestä klo 7.30. Ilmoittautuminen Nakkilan seurakunnan kirkkoherranvirastoon tai Nakkilan seurakuntasisar Eeva Iskalalle.

Juhannus Junnilassa

Porin seurakuntien diakonia-keskus järjestää perinteisen juhannusjuhlan Junnilassa 24. kesäkuuta. Juhlaan järjestetään linja-autokuljetus (maksullinen). Autot lähtevät Pormestarinluodon seurakuntakodin edestä klo 17.40, Teljän kirkolta klo 17.40 ja palvelukeskuksesta klo 18. Linja-auto kulkee vanhaa- ja pikatieta. Junnilan juhannusjuhla alkaa klo 18.

Junnilassa on myös juhannusleiri 24. — 26. 6.

Atte Panzar

Tyttöjen ja poikien leiri- ja retkikesä

Tyttöjen leirit

01. 06.—04. 06. Askarteluleiri kouluikäisille Silokalliolla. Leirimaksu 75 mk. Ilm. 25. 5. mennessä.

27. 06.—29. 06. Tyttöleiri 7—10 vuotiaille Junnilassa. Leirimaksu 50 mk. Ilm. 20. 6. mennessä.

29. 06.—02. 07. Tyttöleiri 11—14 vuotiaille Junnilassa. Leirimaksu 75 mk. Ilm. 20. 6. mennessä.

Tyttöjen retket

21. 06.—23. 06. Ahvenanmaalle Osallistua voivat 9 vuotta täyttäneet, hinta 250 mk, majoitus mökeissä. Ilm. 31. 5. mennessä.

14. 06. Zoolandiaan Lähtö klo 9 palvelukeskuksen edestä. Maksu 50 mk sis. matkan ja sisäänkäynnin kaikkine nähtävyyksineen. Mukaan omat eväät ja rahaa huvipuiston laitteisiin. Ilm. 30. 5. mennessä.

Ilmoittautumiset sekä leireille että retkille puh. 828 716 (Helena Sahankoski).

Poikien leirit

13. 06.—16. 06. Poikaleiri, 7—10 vuotiaille Silokalliolla.

20. 06.—23. 06. Poikaleiri, 11—14 vuotiaille Silokalliolla.

04. 07.—06. 07. Keski-Porin poikien inkkarileiri Yyterissä 7—14 -vuotiaille. Hinta 100 mk. Ilm. 30. 6. mennessä Eero Vesalalle, p. 21 766.

12. 08.—15. 08. Jousikerhon retki Ruotsiin. Hinta 300 mk. Ilm. 16. 5. mennessä Eero Vesalalle p. 21 766.

Sekä tytöille että pojille

11. 06. Retki Tampereelle, osallistutaan varhaisnuorten lähetysjuhlille ja käydään Särkänniemessä. Ks. "Tampereella tavataan" -jutusta.

21. 07.—04. 08. Ystävyyisleiri Ranskassa 15 vuotta täyttäneille. Hinta 1 500 mk. Tied. Eevo Vesala.

Uusi virsikirja tutummaksi kesäajan tilaisuuksissa

Uusi virsikirja on jo palvellut kirkkovuoden alkupuolen juhla-aikoina. Käytännössä se on virallinen virsikirja, iltojen ja innostuneesti vastaanotettu, mutta ei kaikilta osiltaan vielä tutuksi tullut. Siksi on syytä löytöretkeilyä mielellä viipyä virsikirjan vierellä — yksin ja yhdessä.

Länsi-Porin kirkolla pidetään toukokuun aikana virsiuokioita, joissa on esillä kirkkovuoden ajankohdan virret. Siten ne tulevat tutuiksi jumalanpalvelustakin varten. Samoin kesän aikana pidettävissä pihaseuroissa ja kyläkirkoissa ammennetaan virsikirjan sanomasta.

Pienen kappelin perinne

Ainakin jo kesästä 1972 on pienessä kappelissa pidetty Sanan ja laulun iltoja. Ensimmäisen merkinnän näistä löysin 6. 7. 1972 kohdalta. Kenties perinne

palautuu vieläkin kauemmas (?). Näissä illoissa on virsi ollut keskeisesti esillä. On pureuduttu virren sanomaan, sävelmään ja virrentekijöiden vaiheisiin. Ennakoivasti on myös nykyinen virsikirja ollut esillä. Itse asiassa on vuoden 1984 Virsikirjaehdotuksen avulla voitu seurata virsikirjamme muotoutumista. Nyt on ensi kertaa käytössä valmis "laitos".

Alkavan kesän tiistai-iltoina kokoonnutaan, vaikkapa yli seurakuntarajojenkin, Pienen kappeliin "Sanan ja laulun iltoihin". Kolmentoista illan kuluessa 7. 6. — 30. 8. "työstetään" virsikirjan II osastoon kuuluvat, jumalanpalveluselämään liittyvät virret n:ot 164 — 255. Näin käydään järjestyksessä läpi 92 virttä, muutama kunakin iltana.

Tilaisuudet alkavat siis tiistaina 7. 6. ja jatkuvat läpi kesän iltaisin klo 19. Tervetuloa löytöretkelle virsikirjan aarreaitaan!

Antti Koivisto

TAMPEREELLA TAVATAAN!

Suomen Lähetysseuran vuosijuhla on 10. — 12. 6. 1988 Tampereella, meistä porilaisista katsoen aivan naapurissa. "Tule — katso — mene — kerro" on kutsu kaikenikäisille. Vastaamme naapurikaupungin seurakuntien kutsuun iloisesti KYLLÄ. Kiitos, me tulemme — monella bussilla — lauantaina ja sunnuntaina.

PORIN SEURAKUNNISTA LÄHTEVIÄ TILAUSBUSSEJA:

LAUANTAINA 11. 6.

1. **KESKI-PORISTA**/Palvelukeskus, lähtö klo 6.30, paluu 21—22

2. **PORIN TELJÄSTÄ**/Teljän kirkko, lähtö klo 8.00 paluu 21—22

3. **LÄNSI-PORISTA**/Liikastent. 28, lähtö klo 7.45, paluu 21—22

4. **SEURAKUNTIEN POIKIEN JA TYTTÖJEN YHTEINEN RETKI**

SUNNUNTAINA 12. 6.

5. **PIHLAVASTA**/Mäntyluoto 7.15, Pihlava 7.30, Länsi-Pori 7.50

LÄNSI-PORISTA/kirkolta 7.50 (yht. auto Pihlavan kanssa)

6. **KESKI-PORISTA**/Palvelukeskus, lähtö klo 8.00,

7. **PORIN TELJÄSTÄ**/Teljän kko, lähtö klo 8.00.

Sunnuntaina kaikkien paluu juhlan jälkeen n. 16.30 Tampereelta.

Meno-paluu -matka maksaa lähtöpaikasta ja -ajoista riippuen 45 — 50 mk. Ilmoittautumiset ja tiedustelut:

Keski-Pori: seurakuntatoimisto puh. 828 821 (n:ot 1 ja 6)

Porin Teljä: seurakuntatoimisto puh. 828 851 (2 ja 7)

Pihlava: seurakuntatoimisto puh. 448 071 (5)

Länsi-Pori: Helmi Ylijoki, puh. 27 613 ark. klo 8—10 (4 ja 6).

Kuljetuksiin voi osallistua yli seurakuntarajojen!

TYTTÖJEN JA POIKIEN RETKI LAUANTAINA 11. 6.

Lähtö Palvelukeskuksen edestä klo 9.00, johon paluu illalla n. klo 21. Osanottomaksu 70 mk sisältää matkan, ruokailun sekä pääsymaksun Särkänniemen huvipuistoon ja sen laitteisiin. Ilmoittautuminen 25. 5. mennessä Helena Sahankoskelle puh. 828 716. Retkimaksu maksetaan välittömästi ilmoittautumisen jälkeen pankkisiirtona, johon on merkittävä: SYP 200521—26761, selityssarakkeeseen merkintä "3/88. Tampereen retki".

Diakonia-keskuksen leirejä Junnilassa ja Silokalliolla

Toukokuun leirit ovat Silokalliolla 17. — 22. 5. ja 24. — 29. 5. Ilmoittautumisaika päättynyt.

Muille leireille ilmoittautumiset 13. 5. mennessä.

Kesäkuu

24. — 26. 6. Juhannusjuhla ja leiri Junnilassa, Matti Huopainen. Aikuiset 100 mk, 5 — 14 -vuotiaat 50 mk.

28. 6. — 1. 7. kuuorjen lasten leiri Junnilassa, Merja Suikki. Hinta 45 mk.

28. 6. — 3. 7. kehitysvammaisten alueellinen leiri Silokalliolla, Eija Mäkinen, Aulikki Huopainen

Heinäkuun leirit Junnilassa

5. — 10. 7. työikäisten virkistysviikko, Mervi Ilomäki

12. — 17. 7. kuuorjen rovakikunnallinen perheleiri, Merja Suikki

19. — 24. 7. eläkeläisten leiri, Liisa Ala-Luopa, Lea Peltola

26. — 31. 7. näkövammaisten rovakikunnallinen perheleiri, Raili Rosendahl, Kirsti Korpela

Elokuun leirit Junnilassa

2. — 7. 8. invalidien perheleiri, Aulikki Huopainen, Aili Nummi

9. — 14. 8. rintamaveteraanien leiri, Maija-Liisa Aho, Antti Mäenpää

16. — 21. 8. reumaa ja afasiaa sairastavien leiri, Lilja Tikka, Sirkka-Maija Silfverberg.

23. — 28. 8. eläkeläisten leiri, Kirsti Korpela, Maija-Liisa Aho

30. 8. — 4. 9. syöpää sairastavien ja heidän läheistensä leiri yhdessä Satakunnan syöpäyhdistyksen kanssa, Hannu Salonoja, Paula Mikkonen.

Silokalliolla PAV-leiri 23. — 28. 8., Matti Huopainen, Marja-Leena Silvén

Syyskuun leirit Junnilassa

6. — 11. 9. mielenterveysleiri, Ulla Vironen

13. — 18. 9. eläkeläisten leiri, Maija-Liisa Aho, Kirsti Korpela.

Loka—marraskuussa Silokalliolla

11. — 13. 10. ruskaleiri

29. 11. — 1. 12. adventtileiri

Osanottomaksu Porin seurakuntien jäseniltä aik. 150 mk, 5 — 14 -vuotiaat 50 mk. Leiriläisen huolehtii matkakuluista itse. Junnilaan pääsee Reposaaren linja-autolla. Silokalliolla järjestetään tilausajo palvelukeskuksen edestä.

PORIN SEURAKUNTIEN DIAKONIAKESKUS

Leiriasiat Aulikki Huopainen p. 828 764 ja Irja Mäkelä p. 828 768

Hautojen kesähoitomaksut

HAUDAN KOKO	HOITO (ilman kukkia)		TALVI-HAVUTUS	PERUSKUNNOSTUS		KUKAT (istutus ja hankinta)
	HIEKKAHAUDAT reunakivillä tai ilman	REUNAKIVI-ALUEELLA OLEVAT RUOHOKHAUDAT reunakivillä tai ilman		hiekkahauta	ruohohauta	
1 x 2 m	190,-	240,-	50,-	105,-	125,-	pelargonia 21 mk/kpl
2 x 2 m	220,-	290,-	50,-	150,-	180,-	begonia 21 mk/kpl
3 x 2 m	250,-	335,-	55,-	190,-	230,-	verenisara 21 mk/kpl
4 x 2 m	290,-	385,-	55,-	230,-	280,-	pikkubegonia 6 mk/kpl
5 x 2 m	325,-	425,-	60,-	270,-	330,-	orvokki 6 mk/kpl
						reunakukat 5 mk/kpl
URNAHAUDAN hoito (1 x 1 m) ilman kukkia 95 mk.						

Kukkien määrän ja lajin valitsee tilaaja itse. Jos halutaan erikoiskasveja tai useammat kuin yhdet kukat kesässä, tapahtuu veloitukset erikseen, josta on sovittava hoitoa tilattaessa. Peruskunnostusmaksu peritään niiltä haudoilta, jotka eivät ole olleet seurakunnan hoidossa. Muistomerkkien oikaisu ja muut erikoistehdyt hinnoitetaan käytetyn työajan mukaan (85 mk/tunti jälkilaskutuksena). Hoitomaksu suoritetaan pankkiin tai seurakuntien hautausmaa- ja puistotoimistoon. Hoitosopimus tulee voimaan maksun saavuttua tilillemme. Hoitomaksut ovat samat kuin viime vuonna. Hoito alkaa keväällä sään salliessa ja kestää syyskuun loppuun. Siihen kuuluu haudan kunnossapito, kukkahoitto ym. hoitotoimet.

Kertakaikkiset hoitomaksut

hoito-aika	HIEKKAHAUDAT reunakivillä tai ilman					REUNAKIVIALUEELLA OLEVAT RUOHOKHAUDAT reunakivillä tai ilman					TALVIHAVUTUS (kukka-ala)				
	UUDET RUOHOKHAUDAT ilman reunakiviä														
	hautapaikat					hautapaikat					hautapaikat				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
5 v	1.330	1.530	1.920	2.120	2.320	1.640	1.890	2.370	2.620	2.860	250	250	280	280	310
10 v	2.830	3.250	4.100	4.530	4.960	3.500	4.050	5.080	5.620	6.100	540	540	600	600	670
15 v	4.550	5.230	6.580	7.270	7.940	5.620	6.490	8.140	9.000	9.780	870	870	970	970	1.070
20 v	6.490	7.450	9.390	10.360	11.320	8.000	9.250	11.600	12.850	13.950	1.240	1.240	1.380	1.380	1.520
25 v	8.690	9.990	12.570	13.860	15.160	10.720	12.390	15.530	17.190	18.670	1.660	1.660	1.850	1.850	2.030
50 v	24.700	28.300	35.700	39.400	43.000	30.500	35.200	44.100	48.800	53.000	4.700	4.700	5.200	5.200	5.700
Urnahaudan hoito 95 mk + kukat x kerroin															

Hoito sisältää 3 kukkaa (1—2 hautapaikkaa) ja 5 kukkaa (3 — hautapaikkaa). Haudan peruskunnostusmaksu peritään, ellei haussa ole seurakunnan hoidossa. Reunakivien ja muistomerkkien oikaisu veloitetaan työn suorittajan laskutuksen mukaan (85 mk/tunti). Hoitosopimus tehdään seurakuntien hautausmaa- ja puistotoimistossa, Hallituskatu 9. Toimisto on auki ma—pe klo 8.30—15.00 (kesäisin 8.30—14.00), puh. vaihde 828 700 tai suoraan 828 741.

Meri-Porin päivän lähetyslounas

Silakka- ja makaroonilaatikoita, ohraa, kahvia on tarjolla Meri-Porin päivän lähetyslounaalla Pihlavan seurakuntatolassa lauantaina 28. toukokuuta klo 12—14. Lounas aikuisilta 25 mk ja lapsilta 10 mk. Vellin ja arpojen myyntiä myös Meri-Porin päivän torilla.

Kesäasukkaiden kirkkopyhä Ahlaisissa

Ahlaisten laajaa kesäseurakuntaa kutsutaan koolle sunnuntaina 10. heinäkuuta. Kesäasukkaiden kirkkopyhä alkaa klo 10 ehtoollisjumanpalveluksella Ahlaisten kirkossa. Sen jälkeen on kirkkokahvitilaisuus seurakuntakodissa.

Uusi kirkonkello Ruosniemeen

Ruosniemen kirkon kellotapuli ja kirkonkello vihittään käyttöön helluntaipäivänä 22. toukokuuta klo 12. Käyttöönnoton toimittaa kirkkoherra Kari Erkkola. Sen jälkeen alkaa jumalanpalvelus, jossa avustaa Ruosniemen seurakuntakuoro. Kahvitarjoiluun jälkeen on vielä lähetys- ja viikkisjuhla.

Terveystoimikomitean tapaaminen Silokalliolla

Sairaanhoitajien kristillinen seura järjestää tämän vuoden tapaamisensa Silokallion kurssikeskuksessa. Tiiviimpi ohjelma alkaa perjantai-iltana 12. elokuuta ja päättyy sunnuntaina, mutta jo keskiviikosta 10. 8. alkaen voi Silokallioon tulla viettämään lomapäiviä. Tapaamisen teemana on "Usko ja luottamus". Päivien ohjelmassa on mm. teemaan liittyviä raamattutunteja, jotka pitää sairaalalehtori Marja-Liisa Anttila. Lehtori Raili Turtolan aiheena on "Uskon ja luottamuksen lähteillä". Lauantai-iltana pohditaan keskinäistä luottamusta työyhteisössä. Tilaisuus alkaa klo 18.30. — Näillä päivillä voi olla mukana koko ajan tai sitten tulla johonkin tilaisuuteen. Mukaan voi tulla, vaikka ei olisikaan seuran jäsen, kannustaa Eeva Yrjänäinen. Sairaanhoitajien kristillinen seura on perustettu 40 vuotta sitten. Sen tarkoituksena on mm. tarjota jäsenilleen mahdollisuus

keskinäiseen yhteyteen ammatin ja kristinuskon pohjalta, syventää kristillistä ihmiskäsitystä hoitotyössä ja tukea lähetystyötä. — Hoitaminen on kokonaisuus, myös hengelliset tarpeet ja uskon näkökulma otetaan huomioon. Erityisesti ajattelemme hoitajien jaksamista, niin että uskosta saatava voima tulisi käyttöön, kertoo Eeva Yrjänäinen. Vaikka nimenä on sairaanhoitajien kristillinen seura, on toiminta tarkoitettu koko terveydenhuoltohenkilöstölle. Porissa seura on järjestänyt mm. teemailtoja, joihin on saatu terveydenhuoltohenkilöstöä hyvin mukaan. Syyskuun lopussa on ilta-päivän mittainen tilaisuus saattohoidosta. Sairaanhoitajien kristillisen seuran lähetyskannatuskohteena on Senegalin terveysprojekti. Esimerkiksi sunnuntaina 15. toukokuuta on Teljän kirkossa konsertti, jonka tulot menevät lähetyskannatuskohteeseen.

Kevätretki Silokalliolle

Koko perheen kevätretki tehdään lauantaina 21. toukokuuta Silokallion kurssikeskukseen. Lähtö klo 9 Annankatu 29:stä, josta reittiä Teljän kirkko ja Väinölän kirkko. Paluu noin klo 16. Hinta linja-autolla aikuisilta 44 mk ja lapsilta 22 mk. Omin kyydein vastaavasti aikuiset 24 mk ja lapset 12 mk. Ohjelmassa perhekirkko, lounas, ulkoilua, Sanan ja sävelen hetki. Lapsille omaa ohjelmaa. Ilm. 16. 5. mennessä Teljän srk.toimisto p. 828 851.

Suuria hengellisiä kesäjuhlia

Suurille hengellisille kesäjuhlille kokoontuu vuosittain satojauhansuomalaisia. Kesäjuhlille on helppo mennä, suuressa joukossa viihtyy. Useille juhlille on myös yhteiskuljetuksia. Tässä joitakin juhlien päivämääriä: 27.—29. 5. Kirkon nuorisopäivät Kuopiossa 10.—12. 6. Suomen lähetysseuran vuosijuhla Tampereella 17.—19. 6. Sanan suvipäivät Turussa (järj. Kansan Raamattuseura)

30. 6.—1. 7. Evankeliumijuhla 88 Vammalassa (järj. Suomen luterilainen evankeliumiyhdistys) 1.—4. 7. SRK:n Helsingin suviseurat Nummelassa (järj. Suomen rauhanhdistysten keskusyhdistys) 7.—10. 7. Kansanlähetyspäivät Raumalla 8.—10. 7. Herättäjäjuhlat Mäntsälässä (järj. Herättäjä-Yhdistys) 15.—17. 7. Kesäseurat Kajaanissa (järj. Lestadiolaisten lähetysyhdistys) 20.—21. 8. Kirkon lapsityön juhla Helsingissä Finlandiatolassa

Julkaisija Porin ev.lut. seurakunnat
Päätoimittaja Kari Erkkola
Toimitussihteeri Maija-Leena Seppälä
Toimitusneuvosto: Arto Aro, Asta Matikainen-Salmi, Juha Syrjä, Jukka Vilponiemi

**KIRKKO
SANOMAT**

Toimituksen osoite Hallituskatu 9,
puhelin 828 700
Kirkkosanomien ilmestys 4 kertaa vuodessa,
seuraava numero 14. 9.
Painopaikka Satakunnan Kirjateollisuus Oy

Vanhan kirkon taulut Ahlaisten aarteita

Ahlaisten kirkossa on harvinaisia maalauksia 1600-luvulta, tunnetun kirkonrakentajan veistämä saarnatuoli, alttaritaulu, jossa tekijän malleina on ollut noormarkkulaisia lapsia — sanalla sanoen Ahlaisten kirkko on koti-seuturetken arvoinen.

Ahlaisten ensimmäinen kirkko valmistui 1693. Sen viereen alettiin rakentaa uutta kirkkoa sata vuotta myöhemmin. Rakennustöistä vastaavaksi mestariksi valittiin ilmajokelainen Salomon Köhlström. Kirkosta tehtiin kaksilaivainen ja puurakenteinen. Kului taas sata vuotta ja kirkko kävi ahtaaksi. Nyt se laajennettiin ristikirkoksi arkkitehti Stenbäckin suunnitelmien mukaan. Kirkko on entisöity perusteellisesti vuonna 1971.

Kellotapulista ahlaiset ajattelivat alunperin vaatimattomaa, mutta tällaiset suunnitelmat eivät sopineet keisarille, vaan hän lähetti Ahlasiin kuulusan C. L. Engelin laatimat piirustukset. Kirkon tapuli valmistui näiden piirustusten mukaan vuonna 1834.

Tuntemattoman mestarin maalaukset

Ahlaisten vanhassa kirkossa on ollut kolmiosainen, tuntemattomaksi jääneen mestarin maalaama alttaritaulu. Taulusta on jäljellä kaksi maalausta, kolmannen kohtalosta ei tiedetä. Nämä kuoriosan kummallekin puolelle ripustetut maalaukset ovat peräisin 1600-luvulta.

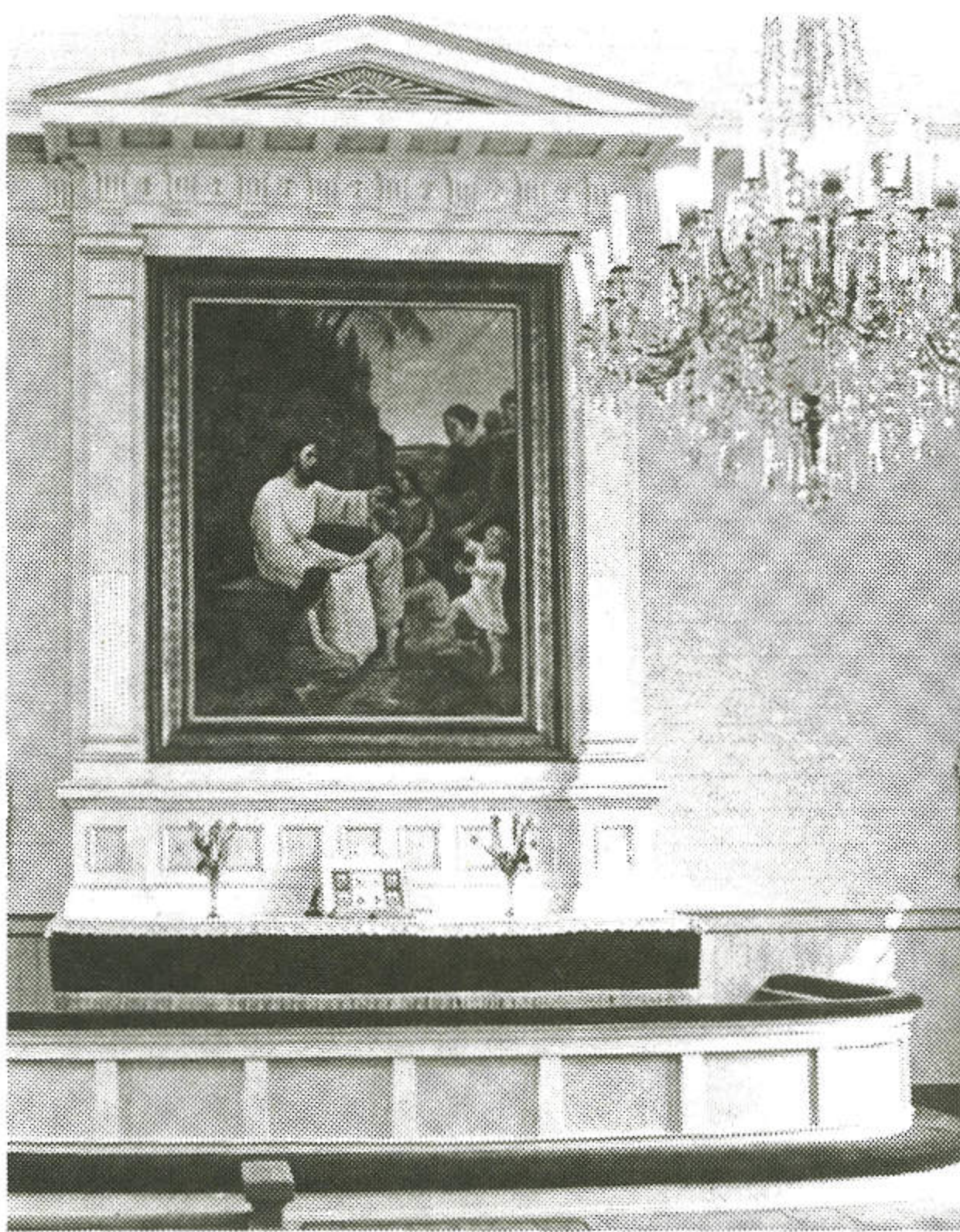
Toisen aiheena on Aatami ja Eeva Pyhän kolminaisuuden tuomioistuimen edessä. Suomessa tätä aiheetä käsitteleviä maalauksia on vain kolme. Pohjoismaissa ne ovat harvinaisia. Maalauksessa Isä, Poika ja Pyhä Henki sivuillaan rauha, sääli, oikeus ja totuus tuomitsevat Aatamin ja Eevan. Tämän päivän ihmisellekin maalauksella on viestinsä: siinä on selkeästi sanoma ihmisen pelastuksesta Jumalan armon kautta.

Toinen vanhan alttaritaulun maalaus esittää Tobiaasta poikineen. Aihe on Raamatun ulkopuolisista, ns. apokryfikirjoituksista, mikä on harvinaista kirkkomaalauksissa.

Kun rakennusmestari Salomon Köhlström suunnitteli Ah-

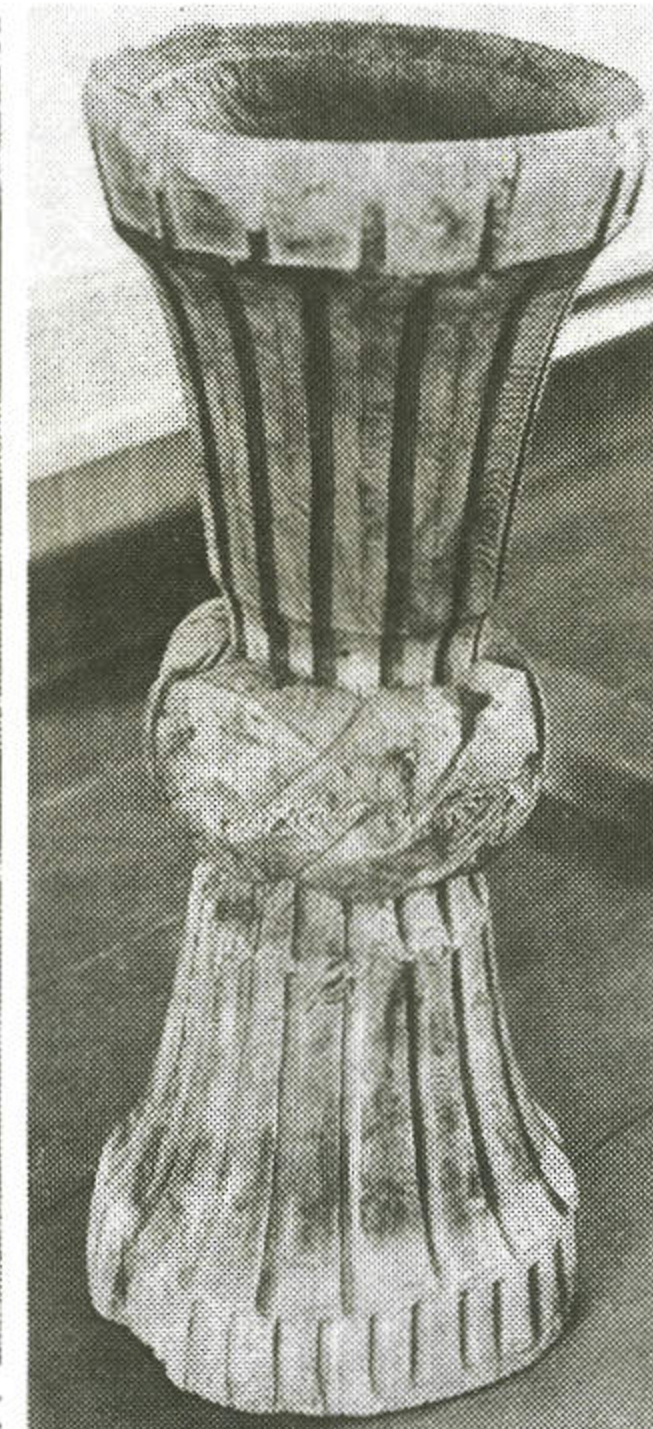
Saarnatuoliin on kuvattu neljä evankelistaa.

Alttaritaulun aiheena on "Antakaa lasten tulla minun tyköni".

Aatami ja Eeva Pyhän kolminaisuuden edessä on osa vanhan kirkon alttaritaulusta.

Puinen kastemalja koristaa ovisuuta.

laisten kirkkoa, hän suostui tekemään lisätyönä myös kirkon saarnatuolin. Se edustaa 1750-luvun rokokoota. Kun kirkkoa entisöitiin 1970-luvun alussa, tuli näkyviin saarnatuolin myöhäisbarokin mukainen väritys ja evankelista esittävät maalaukset.

Ahlaisten kirkon alttaritaulun on maalannut noormarkkulainen, sittemmin Italiaan avioitunut taiteilija Elin Danielson-Gambogi. Alttaritaulun aiheena on "Antakaa lasten tulla minun tyköni". Taiteilijan malleina on ollut noormarkkulaisia lapsia. Maalaus on valmistunut vuonna 1888.

Lisäksi kirkon kuoriosassa on torppari Johan Grankullan lahjoittama puuveistos ristiinnaulitusta vuodelta 1821. Muutenkin ahlaiset ovat lahjoittaneet kirkkoonsa suuren osan esineistöä. Lahjoituksina on saatu esimerkiksi kristallikruunut ja osa ehtoollisvälineistä. Myös urut ja alttaritaulu on aikoinaan saatu vapaaehtoisten lahjoitusten ja keräysten turvin.

Ahlaisten maatalousnaiset lahjoittivat viime vuonna kirkkoon taulun, johon on virkattu Isä meidän -rukouksen sanat. Taulun on virkannut Riitta Nurmi. Lahjaksi on saatu myös nylplättyjä ja virkattuja liinoja mm. alttarille ja kastepöydälle.

Kun kirkkoon tulee pääkäytävää, kannattaa ovensuussa panna merkeille puinen kastemalja. Pääkäytävästä oikealla olevan oven vieressä on vaivaisukko. Se poistettiin kirkosta vuosisadan alussa kirkon korjauksen yhteydessä. Kirkkoon vaivaisukko palasi kunnostettuna vuonna 1982.

Kappeliseurakunta perustettiin 1691

Alunperin Ahlainen oli osa Ulvilan seurakuntaa. Ajan myötä pitäjäläiset kyllästytivät pitkiin kirkkomatkoihin ja siihen, että lähimmät papit olivat Porissa ja Ulvilassa saakka. Ahlaisten kappeliseurakunta perustettiin 1691.

Ennen itsenäistymistään Ahlaisten seurakunta ehti olla paitsi Ulvilan, jonkin aikaa myös Noormarkun kappeliseurakunta.

Senaatti päätti itsenäistää seurakunnan vuonna 1893, edellytyksenä oli kuitenkin, että pitää saada kirkkoherran virkatalo.

Ahlasiin saatiin ensimmäinen kirkkoherra lopulta vuonna 1908.

Pihaseuroihin!

Kyllä viime kesänäkin päästiin pihaseurojen päästövirttä veisaamaan poutasäässä! Ja taas odotellaan kesän suosittuja pihaseuroja. Niihin on helppo tulla ja niitä on antoisa järjestää. Pihaseurojen järjestämisestä kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteys oman seurakunnan seurakuntatoimistoon. Pihaseuroista ilmoitetaan perjantain lehdissä Porin seurakuntien paltalla.

Tutki, löydä, vastaa... RAAMATTUVISA

Osallistu Porin Kirkkosanomien raamattutietokilpailuun! Tässä kysymyksiä, joihin löytyy vastaukset Raamatusta. Jotain varmaan muistuu mieleen ilman muuta, jotkut kysymykset voivat olla aika hankaliakin.

Arvomme kaksi porilaisen Wollmar Kallion maisema-maalauksista, toisen kaikkien vastanneiden kesken ja toisen oikein vastanneiden kesken.

Vastaukset kesäkuun alkuun mennessä os. Porin Kirkkosanomien, PI 122, 28101 Pori. Vastaa kortilla tai kirjeessä.

Onnea löytöretkellesi!

1. Missä maassa Jeesus asui Beethemin jälkeen ja ennen saapumistaan Nasaretiin?
2. Kaksi Jeesuksen opetuslasta, joilla oli samat nimet?
3. Kylväjä-vertauksessa "hyvä maa" kantoi satoa saatanan jyvään asti, mutta sato saattoi jäädä pienemmäksi. Kuinka monta jyvää se tällöin saattoi tuottaa?
4. Luettele ainakin kaksi eläintä, jotka mainitaan Jeesuksen yhteydessä.
5. Raamatusta on kaksi peräkkäistä lukua, joista jälkimmäisen luvun 69 ensi sana sisältävät sanatarkasti edellisen luvun kahteen viime jakeeseen. Mistä nämä luvut löytyvät?